

Số: 1070/VKSTC-V3

Hà Nội, ngày 12 tháng 3 năm 2025

V/v Thông báo rút kinh nghiệm
giải quyết vụ án

FDVN LAW FIRM
Tài liệu nghiệp vụ

Kính gửi:

Đồng chí Viện trưởng
Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum

Thông qua công tác phối hợp trả lời thỉnh thị của Liên ngành tổ tụng tỉnh Kon Tum về đường lối xử lý đối với bị can Trần Thị Khánh Vân, bị khởi tố về tội “Vi phạm quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất”, xảy ra tại thành phố Kom Tum, tỉnh Kon Tum, Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 3) thông báo nội dung cần rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung vụ án

Ngày 02/10/2017, UBND thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum ban hành Quyết định số 2456/QĐ-UBND về việc phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ cho các hộ gia đình khi thu hồi đất xây dựng dự án đầu tư xây dựng công trình trụ sở làm việc các Sở, ban ngành thuộc khối văn hóa xã hội (giai đoạn 1): Bồi thường, hỗ trợ cho 73 hộ gia đình, số tiền 33.286.765.411 đồng.

Để có căn cứ quyết định việc bồi thường hỗ trợ nêu trên, từ tháng 4/2017 đến tháng 8/2017, nhân viên Trung tâm phát triển quỹ đất thành phố Kon Tum tự lập mẫu đơn xin xác nhận hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp rồi phát cho 73 hộ gia đình bị thu hồi đất ở giai đoạn 1 để họ tự điền thông tin sau đó tự đưa hoặc nhờ người khác đưa cho Trần Thị Khánh Vân, Phó Chủ tịch UBND phường Thống Nhất, thành phố Kon Tum ký xác nhận vào đơn. Trong số 73 hộ gia đình được bồi thường hỗ trợ nêu trên, có 16 hộ gia đình được hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề số tiền 1.843.626.940 đồng nhưng các hộ này chỉ cho thuê đất mà không trực tiếp sản xuất nông nghiệp.

Kết luận giám định của giám định viên Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Kon Tum xác định: 1. Đối với nội dung hỗ trợ đào tạo chuyển đổi nghề, tìm kiếm việc làm:... trường hợp đã có cơ sở xác định các hộ gia đình không trực tiếp sản xuất nông nghiệp thì không có cơ sở để xem xét hỗ trợ đào tạo chuyển đổi nghề, tìm kiếm việc làm...

Như vậy, có căn cứ xác định hành vi của Trần Thị Khánh Vân đã vi phạm quy định tại Khoản 2 Điều 2 Nghị định số 01/2017/NĐ-CP ngày 06/01/2017 (hướng dẫn chi tiết thi hành Luật Đất đai năm 2013), gây thiệt hại cho ngân sách Nhà nước số tiền 1.843.626.940 đồng.

Ngày 16/8/2023, Cơ quan ANĐT Công an tỉnh Kon Tum quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can và áp dụng biện pháp ngăn chặn đối với Trần Thị Khánh Vân về tội “Vi phạm quy định về bồi thường hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất”. Quá trình điều tra bị can Vân và đơn vị liên quan đã nộp khắc phục thiệt hại số tiền 1.362.066.940 đồng, còn lại 481.560.000 đồng.

Ngày 01/8/2024, Luật Đất đai năm 2024 có hiệu lực thi hành. Ngày 30/7/2004, Chính phủ ban hành Nghị định số 102/2024/NĐ-CP quy định chi tiết

một số điều luật của Luật Đất đai năm 2024; Nghị định có hiệu lực thi hành từ ngày 01/8/2024 đồng thời Nghị định số 01/2017/NĐ-CP hết hiệu lực thi hành. Do vậy, Liên ngành tổ tụng tỉnh Kon Tum có văn bản xin thỉnh thị và được Cơ quan ANĐT (A09) Bộ Công an trả lời tại Văn bản số 209/ANĐT ngày 04/9/2024 như sau:

“Pháp luật đất đai hiện hành không quy định UBND cấp xã nơi có đất thu hồi phải xác nhận cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp, hộ gia đình trực tiếp sản xuất nông nghiệp có nguồn thu nhập từ sản xuất nông nghiệp để thực hiện hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm mà chỉ quy định UBND cấp xã nơi có đất thu hồi phối hợp với đơn vị, tổ chức được giao nhiệm vụ chủ trì thực hiện nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ, tái định cư điều tra, xác định thu nhập từ việc sử dụng đất, tài sản gắn liền với đất thu hồi.

Căn cứ quy định tại khoản 6 Điều 3 và khoản 1 Điều 86, khoản 2 và khoản 3 Điều 87 Luật Đất đai năm 2024; Điều 3 và Điều 28 nghị định số 102/2024/NĐ-CP ngày 30/7/2024; Điều 3, Điều 22 Nghị định số 88/2024/NĐ-CP ngày 15/7/2024 của Chính phủ thì UBND cấp huyện là cơ quan có trách nhiệm chỉ đạo và tổ chức, phân công các đơn vị, tổ chức thực hiện nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ, tái định cư: có trách nhiệm chỉ đạo, phân công các đơn vị, tổ chức thực hiện đối với nội dung trong kế hoạch thu hồi đất, trong đó có việc cung cấp thông tin theo quy định của pháp luật để xác định cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp và phục vụ việc lập, thẩm định phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư trình UBND cấp huyện quyết định phê duyệt”.

Một số quy định của pháp luật đất đai:

- Khoản 1 Điều 86 Luật Đất đai 2024: *UBND huyện có trách nhiệm chỉ đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ, tái định cư.*

- Điểm d Khoản 2 Điều 87 Luật Đất đai 2024 quy định: *Ủy ban nhân dân cấp xã nơi có đất thu hồi phối hợp với đơn vị, tổ chức thực hiện nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ, tái định cư điều tra, xác định... thu nhập từ việc sử dụng đất, tài sản gắn liền với đất thu hồi, nguyện vọng tái định cư, chuyển đổi nghề.*

- Điều 22 Nghị định 88/2024/NĐ-CP ngày 15/7/2024 (hướng dẫn thi hành Luật Đất đai năm 2024) quy định:

Cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp được hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm quy định tại điểm a Khoản 1 Điều 109 của Luật Đất đai là cá nhân đang sử dụng đất nông nghiệp mà tại thời điểm phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư có thu nhập từ sản xuất nông nghiệp trên đất đó...

Hộ gia đình trực tiếp sản xuất nông nghiệp được hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm quy định tại điểm a Khoản 1 Điều 109 của Luật Đất đai là hộ đang sử dụng đất nông nghiệp có ít nhất một thành viên có thu nhập từ sản xuất nông nghiệp trên đất đó....

Căn cứ các quy định viện dẫn trên đây, kết luận: Pháp luật đất đai hiện hành không loại trừ trách nhiệm của UBND cấp xã trong việc xác định cá nhân, hộ gia đình có thu nhập từ sản xuất nông nghiệp trên đất bị thu hồi.

Tại cuộc liên ngành tổ tụng tỉnh Kon Tum ngày 19/12/2024, Cơ quan điều tra và Tòa án nhân dân tỉnh Kon Tum thống nhất quan điểm: Hành vi của Trần Thị Khánh Vân ký xác nhận hộ gia đình trực tiếp sản xuất trên đất nông nghiệp bị

thu hồi không đúng gây thất thoát tài sản nhà nước nên vẫn phải chịu trách nhiệm hình sự.

Tuy nhiên, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum vẫn nêu quan điểm như sau:

Pháp luật đất đai hiện hành không quy định UBND cấp xã phải xác nhận cá nhân, hộ gia đình trực tiếp sản xuất nông nghiệp, mà chỉ quy định UBND cấp xã phối hợp với đơn vị, tổ chức được giao nhiệm vụ chủ trì thực hiện nhiệm vụ bồi thường, hỗ trợ. Trong khi đó, việc quy định UBND cấp xã phối hợp như thế nào thì chưa được hướng dẫn cụ thể, nên bị can Trần Thị Khánh Vân thuộc trường hợp miễn trách nhiệm hình sự theo quy định tại điểm a Khoản 1 Điều 29 BLHS.

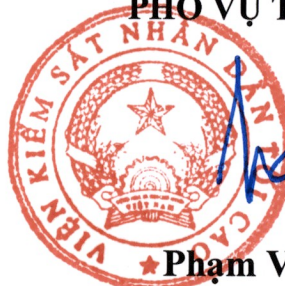
Quan điểm này là không có căn cứ và trái với quy định của Luật Đất đai năm 2024 và hướng dẫn thi hành luật đã viện dẫn ở trên, gây ảnh hưởng đến việc thực hiện vai trò, chức năng thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra vụ án của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum.

Yêu cầu Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Kon Tum tổ chức rút kinh nghiệm, kiểm điểm nghiêm trách nhiệm của tập thể, cá nhân có liên quan và thông báo kết quả đến Vụ 3 để báo cáo lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tối cao./. *Uch*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Viện trưởng VKSNDTC (để b/c);
- Đ/c Hồ Đức Anh, Phó Viện trưởng VKSNDTC (để b/c);
- Đ/c Nguyễn Hoài Nam, Vụ trưởng (để b/c);
- Các VKSND tỉnh, Tp trực thuộc TW(để biết);
- Lưu: VT, V3.

**TL. VIỆN TRƯỞNG
KT. VỤ TRƯỞNG
VỤ CÔNG TỐ VÀ KIỂM SÁT ĐIỀU TRA
ÁN KINH TẾ, THAM NHŨNG
PHÓ VỤ TRƯỞNG**

★ **Phạm Văn An**

